

Pemilikan Keluarga dan Kualiti Pelaporan Kewangan: Pengaruh Kepakaran Kewangan dan Perundangan Jawatankuasa Audit
(*Family Ownership and Financial Reporting Quality: The Influence of Financial and Law Expertise of Audit Committee*)

WAN NORAZAH BINTI MAMAT @ WAN MAHMUD & ROMLAH JAFFAR

ABSTRAK

Pemilikan keluarga merupakan salah satu ciri dominan yang mempengaruhi kualiti pelaporan kewangan firma di Malaysia. Kajian lepas di negara Barat, khususnya Amerika Syarikat mendapati firma milikan keluarga mempunyai kualiti pelaporan kewangan yang lebih baik berbanding dengan kualiti pelaporan firma bukan milikan keluarga. Namun dapatan kajian di negara Asia, khususnya Malaysia menunjukkan dapatan yang bercampur-campur. Kajian ini mengkaji pengaruh kepakaran kewangan dan perundangan ahli jawatankuasa audit ke atas hubungan pemilikan keluarga dengan kualiti pelaporan kewangan. Sebanyak 242 firma tersenarai di Bursa Malaysia pada tahun 2013 telah dipilih sebagai sampel kajian dengan menggunakan kaedah pensampelan rawak berstrata. Kualiti pelaporan kewangan diukur menggunakan akruan boleh pilih berdasarkan Model Jones Diubahsuai. Hasil analisis regresi menunjukkan terdapat hubungan tidak linear antara pemilikan keluarga dan kualiti pelaporan kewangan. Dapatan kajian ini menyokong teori agensi yang menyatakan kepakaran kewangan ahli jawatankuasa audit merupakan mekanisme yang berkesan dalam meningkatkan kualiti pelaporan kewangan apabila tahap pemilikan ekuiti keluarga adalah rendah. Namun, kualiti pelaporan kewangan didapati semakin menurun apabila pemilikan ekuiti keluarga adalah pada tahap yang tinggi. Pada tahap pemilikan keluarga tinggi, kepakaran kewangan ahli jawatankuasa audit bukan lagi faktor yang efektif untuk mengekang aktiviti pengurusan perolehan. Kepakaran perundangan pula didapati tidak menunjukkan sebarang pengaruh yang signifikan ke atas hubungan pemilikan keluarga dan kualiti pelaporan kewangan firma. Dapatan kajian ini memberi implikasi tentang keberkesanan jawatan kuasa audit dalam mengurangkan konflik agensi antara pemegang saham kawalan dengan pemegang saham bukan kawalan, terutama dalam persekitaran pemilikan keluarga yang dominan. Oleh itu, untuk meningkatkan kualiti pelaporan kewangan di firma Malaysia, maka kepakaran jawatankuasa audit merupakan antara ciri tadbir urus yang perlu diambil perhatian. Pihak pengubal dasar dan polisi di Negara ini perlu menetapkan syarat pelantikan ahli jawatankuasa audit yang boleh memberi kesan yang positif kepada kualiti pelaporan kewangan firma di Malaysia.

Kata Kunci: Pemilikan keluarga; kualiti pelaporan kewangan; jawatankuasa audit; kesan penjajaran; kesan pengukuhan

ABSTRACT

Family ownership is one of dominant characteristics that influences quality of financial reporting of Malaysian firms. Past studies in the western world, specifically in the United States, have shown that the quality of financial reporting of family own firms is better than the non-family own firm. However, the findings in Asian countries, specifically in Malaysia are mixed. This study investigates the influence of financial expertise and legal expertise of audit committee on the relationship between family ownership and financial reporting quality. A sample of 242 public listed companies on Bursa Malaysia for year 2013 were selected based on a stratified random sampling method. Financial reporting quality is measured based on the level of discretionary accrual according to Modified Jones model. The results of regression analysis indicate there is a nonlinear relationship between family ownership and financial reporting quality. The findings support the agency theory, that stated the financial expertise of audit committee is an effective mechanism to improve financial reporting quality when the level of family ownership is low. However, when the family ownership is high, financial reporting quality has shown to be deteriorated. At a high family ownership level, financial expertise of audit committee is no longer an effective factor to constrain earning management activities. Legal expertise of audit committee is shown not to have any significant influence on the relationship between family ownership and financial reporting quality. The results of this study indicate the effectiveness of audit committee to reduce agency conflict between controlled and no controlled shareholders in the environment where the family ownership is dominant. Therefore, to enhance financial reporting quality in Malaysian firms, the financial expertise of audit committee should be among the corporate governance characteristics that need to be considered. The regulators of the country should set conditions on the appointment of audit committee that can give positive impact on the financial reporting quality for firms in Malaysia.

Key words: family ownership, financial reporting quality, audit committee, entrenchment effect, alignment effect

PENGENALAN

Skandal perakaunan korporat yang melibatkan syarikat yang berprofil tinggi seperti Enron Corporation, Global Crossing dan WorldCom (Rezaee 2005), sehingga terbentuknya Akta Sarbanes-Oxley pada tahun 2002, menunjukkan kualiti pelaporan kewangan merupakan suatu isu yang serius dan telah menarik perhatian pelabur dan penggubal undang-undang. Kes-kes seperti ini telah memberi kesan yang negatif kepada firma dan pemegang saham. Ketepatan penyata kewangan yang dilaporkan adalah penting kerana ia merupakan sumber rujukan utama pelabur untuk menilai prestasi kewangan dan tadbir urus sesebuah firma (Dalilawati Zainal, Norhayah Zulkifli & Zakiah Salleh 2013; Mazni & Marizah 2013). Sehubungan dengan itu, pelaporan kewangan yang berkualiti tinggi adalah perkara yang amat penting untuk membolehkan pelabur membuat keputusan ekonomi yang baik (Flanagan 2008).

Kajian lepas menunjukkan kualiti pelaporan kewangan di Asia adalah pada tahap yang rendah. Kajian oleh Woidtke dan Yeh (2013) mendapati walaupun kuantiti maklumat semakin meningkat dan piawaian perakaunan semakin “berkualiti” di negara Asia yang dikaji (Hong Kong, Singapura dan Malaysia), kualiti perolehan adalah rendah sepanjang tempoh kajian mereka. Selain itu, Mazni dan Marizah (2013) mendapati, pendedahan mandatori dalam kalangan firma tersenarai di Malaysia masih tidak mencapai tahap pematuhan sepenuhnya.

Kajian lepas juga mendapati struktur pemilikan firma telah dikenalpasti antara mekanisme tadbir urus dalaman firma yang boleh mempengaruhi kualiti pelaporan kewangan sesebuah firma (Adiguzel 2013; Shamsul Nahar, Nor Zalina & Mohamad Naimi 2010). Tadbir urus korporat yang baik dapat melindungi kepentingan para pelabur daripada kerugian yang berpunca daripada pengasingan antara pemilikan dan kawalan dalam firma (Rezaee 2004; Shamsul Nahar et al. 2010). Dalam persekitaran perniagaan di Malaysia, yang mana lebih 70 peratus firma tersenarai dikenalpasti sebagai firma keluarga dengan pemilikan ekuiti ahli keluarga yang tinggi, mekanisme tadbir urus yang efektif merupakan antara faktor yang dapat mengurangkan konflik agensi antara pemegang saham kawalan dengan pemegang saham bukan kawalan. Pemilikan saham oleh ahli keluarga merupakan salah satu ciri utama yang boleh mempengaruhi kualiti pelaporan kewangan firma di Malaysia (Woidtke & Yeh 2013). Kajian lepas di negara Barat, khususnya Amerika Syarikat menunjukkan firma milikan keluarga mempunyai kualiti pelaporan kewangan yang baik (Ali, Chen & Radhakrishnan 2007; Jiraporn & DaDalt 2009; Wang 2006;). Namun kajian di negara Asia, khususnya Malaysia, menunjukkan dapatan kajian yang bercampur-campur (An & Naughton 2009; Iszmi Ishak, Mohamad Nor Haron, Nik Mohamad Zaki Nik Salleh & Azwan Abdul Rashid 2011; Jaggi, Leung & Gul 2009;). Dapatan kajian lepas yang tidak konsisten membuka ruang untuk melanjutkan kajian dalam bidang ini.

Selain itu, jawatankuasa audit juga merupakan antara mekanisme tadbir urus yang boleh mempengaruhi kualiti, kredibiliti dan objektiviti dalam pelaporan kewangan (Pararit & Ussahawanitchakit 2012). Menurut Kod Tadbir Urus Korporat Malaysia 2017, tahap pengetahuan, kemahiran, pengalaman dan komitmen ahli jawatankuasa audit adalah ciri-ciri kritikal yang membolehkan jawatankuasa audit menjalankan tanggungjawab dengan berkesan (Malaysian Code on Corporate Governance 2017). Jawatankuasa audit merupakan satu mekanisme yang digunakan oleh pihak lembaga pengarah untuk memantau pihak pengurusan dalam usaha mengurangkan kos agensi antara pemegang saham kawalan dan pemegang saham bukan kawalan (Sherliza & Nurul Nazlia 2011).

Woidtke dan Yeh (2013) mendapati jawatankuasa audit lebih berkesan apabila ahli jawatankuasa audit terdiri bukan sahaja daripada majoriti ahli bebas tetapi juga turut mempunyai kepakaran perakaunan atau perundangan. Malahan, Felo dan Solieri (2009) turut mendapati ahli bebas jawatankuasa audit yang mempunyai kepakaran kewangan dapat meningkatkan kualiti pendedahan kewangan firma. Kajian lepas membuktikan bahawa kepakaran jawatankuasa audit merupakan antara ciri tadbir urus yang dapat mempengaruhi kualiti pelaporan kewangan sesebuah firma (Piot & Janin 2007; Sherliza & Nurul Nazlia 2011; Woidtke & Yeh 2013). Oleh itu, dalam usaha mengekalkan keyakinan pelabur untuk terus melabur, adalah penting untuk mengenalpasti mekanisme tadbir urus yang dapat membantu dalam penyediaan pelaporan kewangan yang berkualiti.

Justeru itu, kajian ini memenuhi lompong kajian lepas dengan meneliti dengan lebih lanjut perhubungan antara tahap pemilikan ekuiti keluarga dengan kualiti pelaporan kewangan firma di Malaysia. Secara spesifiknya, kajian ini meneliti samada kepakaran kewangan dan perundangan ahli jawatankuasa audit dapat menjelaskan hubungan antara tahap pemilikan ekuiti keluarga dengan kualiti pelaporan maklumat.

Kajian ini dilakukan secara silang rentas dalam enam industri terpilih (Perdagangan dan Perkhidmatan, Pengguna, Industri-Produk, Pembinaan, Pertanian dan Teknologi) bagi tahun berakhir 31 Disember 2013. Data untuk tahun 2013 dipilih sebagai tahun kajian kerana ia merupakan data terkini semasa proses pengumpulan data dilaksanakan. Dalam kajian ini, kualiti perolehan, sebagai pembolehubah bersandar, diukur berdasarkan kualiti akruan dengan menggunakan model Jones Diubahsuai. Hasil kajian mendapati kepakaran kewangan ahli jawatankuasa audit dapat meningkatkan kualiti pelaporan kewangan firma apabila pemilikan ekuiti keluarga adalah rendah. Namun pada tahap pemilikan keluarga tinggi, kualiti pelaporan kewangan didapati semakin rendah apabila wujudnya kepakaran kewangan dalam jawatankuasa auditnya.

Bahagian seterusnya membincangkan kajian lepas yang dirujuk dalam melaksanakan kajian ini serta pembentukan hipotesis. Seterusnya, perbincangan mengenai kaedah penyelidikan dan hasil analisis

dilakukan sebelum membincangkan kesimpulan dan implikasi dari kajian ini.

ULASAN KARYA DAN HIPOTESIS

Kualiti pelaporan kewangan merujuk kepada sejauhmana perolehan yang dilaporkan menggambarkan realiti ekonomi sesebuah firma (Krishnan & Parsons 2008). Menurut Lo (2008), pengurusan perolehan yang tinggi menggambarkan kualiti kewangan yang rendah. Namun firma yang kurang menguruskan perolehannya tidak semestinya mempunyai kualiti kewangan yang tinggi. Ini adalah kerana terdapat faktor lain yang menyumbang kepada kualiti pelaporan kewangan yang rendah seperti kelemahan dalam pematuhan kepada standard perakaunan.

PEMILIKAN KELUARGA DAN KUALITI PELAPORAN KEWANGAN

Menurut Jensen dan Meckling (1976), kos agensi berkurangan dalam firma pemilikan keluarga kerana matlamat pemilik selari dengan pengurus, menyebabkan firma tidak perlu memperuntukkan masa dan sumber tambahan untuk memantau tingkahlaku agen mereka. Namun, Iszmi et al. (2011) dan Hafiza Aishah (2012) mendapati usaha untuk mengurangkan aktiviti pengurusan perolehan kurang berjaya apabila ahli keluarga mendominasi kerusi lembaga pengarah. Menurut Paiva, Lourenco dan Branco (2016), dominasi keluarga dalam pemilikan firma mendorong perubahan masalah agensi daripada konflik antara pemegang saham dan pengurus (teori agensi jenis I) kepada konflik antara pemegang saham kawalan dan pemegang saham bukan kawalan (teori agensi jenis II). Kajian Sa'adiah, Norman, Romlah dan Puan Yatim (2013) mendapati wujud hubungan yang tidak linear antara firma pemilikan keluarga dan kualiti perolehan. Sa'adiah et al. (2013) mendapati pada tahap pemilikan keluarga rendah, peningkatan pemilikan keluarga akan meningkatkan kualiti perolehan. Namun, apabila tahap pemilikan keluarga adalah tinggi, peningkatan pemilikan ekuiti keluarga akan menyebabkan kualiti perolehan menurun (Sa'adiah et al. 2013). Wang (2006) turut mendapati wujudnya hubungan berbentuk U antara pemilikan keluarga dan akruan tidak normal. Chau dan Leung (2006) juga mendapati pada tahap pemilikan keluarga rendah (5%-25%), kesan penjarangan adalah dominan manakala pada tahap pemilikan keluarga tinggi (melebihi 25%), kesan pengukuhan menjadi dominan. Kesan penjarangan wujud apabila firma milik keluarga mempunyai insentif untuk melaporkan perolehan yang baik untuk mengekalkan reputasi dan prestasi jangka panjang firma (Wang 2006). Kesan pengukuhan pula berpunca daripada asimetri maklumat antara pemegang saham kawalan dan pemegang bukan kawalan yang memberi insentif kepada pemegang saham kawalan yang terdiri daripada keluarga untuk mengeksploasi

kekayaan daripada pemegang saham kawalan (Wang 2006). Justeru itu, dapatan ini kajian Chau dan Leung (2006) menyokong teori agensi yang mendapati asimetri maklumat yang dimiliki oleh pemegang saham kawalan memberi kelebihan kepada mereka untuk terlibat dengan aktiviti pengurusan perolehan untuk tujuan eksploasi (Mazlina & Ayoib 2011; Verbeke & Kano 2012). Justeru itu hipotesis berikut dibentuk:

H_1 – Pemilikan ekuiti keluarga mempunyai hubungan yang tidak linear dengan kualiti pelaporan kewangan

KEPAKARAN KEWANGAN AHLI JAWATANKUASA AUDIT DAN KUALITI PELAPORAN KEWANGAN

Kepakaran kewangan ahli jawatankuasa audit dijangka dapat mengurangkan kos agensi yang berpunca daripada kecenderungan pengurus memanipulasi pelaporan perolehan (Sherliza & Susela Devi 2013). Selain itu, kehadiran pakar kewangan dalam jawatankuasa audit boleh meningkatkan konsistensi dalam penilaian kualiti pelaporan kewangan (McDaniel, Martin & Maines 2002). Kajian lepas, antaranya, oleh Nor Haiza, Takiah dan Norman (2006), Baxter dan Cotter (2009), Sherliza dan Susela Devi (2013), Pararit dan Ussahawanitchakit (2012) membuktikan bahawa kepakaran ahli jawatankuasa audit mendorong kepada pelaporan kewangan yang lebih berkualiti. Felo, Krishnamurthy dan Solieri (2003) dan Krishnan, Wen dan Zhao (2011) mendapati kehadiran pakar kewangan dalam jawatankuasa audit mendorong kepada kualiti pelaporan kewangan yang lebih tinggi. Dapatan kajian ini menyokong teori agensi yang mencadangkan pelantikan ahli jawatankuasa audit yang mempunyai kepakaran kewangan dapat mengurangkan kos agensi melalui kelebihan pengetahuan, kemahiran, dan kepakaran mereka ke atas kualiti pelaporan kewangan (Prencipe & Yosef 2011; Nurul Nazlia & Sherliza 2011). Kajian oleh Wan Adibah dan Khairul Anuar (2012) mendapati risiko audit dalam firma pemilikan keluarga semakin lemah apabila semakin tinggi peratus pakar kewangan dalam jawatankuasa audit yang dilantik. Ahmed dan Hasnah (2016) mendapati kepakaran kewangan jawatankuasa audit memoderat hubungan antara fungsi audit dalaman dan kualiti perolehan. Menurut Ahmed dan Hasnah (2016), firma yang mempunyai kepakaran jawatankuasa audit memberi isyarat wujudnya pemantauan ke atas program yang dilaksanakan oleh audit dalaman. Keadaan ini membuktikan bahawa kepakaran kewangan jawatankuasa audit boleh memoderasi pengaruh dominan ahli keluarga dalam lembaga. Justeru itu, adalah dijangka pelantikan jawatankuasa audit yang pakar dalam bidang kewangan dijangka dapat mengurangkan konflik agensi antara pemegang saham kawalan dengan pemegang saham bukan kawalan yang mendorong kepada pembentukan hipotesis berikut:

H2a - Kepakaran kewangan ahli jawatankuasa audit menguatkan hubungan positif antara pemilikan ekuiti keluarga rendah dengan kualiti pelaporan kewangan.

H2b - Kepakaran kewangan ahli jawatankuasa audit melemahkan hubungan negatif antara pemilikan ekuiti keluarga tinggi dengan kualiti pelaporan kewangan.

KEPAKARAN PERUNDANGAN AHLI JAWATANKUASA AUDIT DAN KUALITI PELAPORAN KEWANGAN

Kajian Woidtke dan Yeh (2013) mendapati peratusan pakar perundangan dalam jawatankuasa audit mendorong kepada kesan positif ke atas kualiti pelaporan kewangan mengatasi kesan negatif yang disebabkan oleh pemilikan saham mengawal. Woidtke dan Yeh (2013) berpandangan, keadaan ini berkemungkinan berpunca daripada pemegang saham kawalan mempunyai kuasa untuk melantik pengarah bebas dengan kepakaran khusus untuk memberi isyarat bahawa insentif kesan penjarangan berkaitan pemilikan mengatasi potensi kesan pengukuhan yang berkaitan dengan pemegang saham kawalan. Krishnan et al. (2011) turut mendapati kehadiran atau peratus pengarah berlatarbelakangkan undang-undang berhubung dengan kualiti pelaporan kewangan yang lebih tinggi. Adalah dijangka ahli jawatankuasa audit yang mempunyai latar belakang perundangan lebih berhati-hati dengan risiko perundangan yang berkaitan dengan ketidacukupan, ketidaktepatan dan keagresifan dalam pelaporan kewangan. Krishnan et al. (2011) menegaskan bahawa walaupun ahli jawatankuasa audit bukan berperanan sebagai penasihat perundangan yang formal, mereka dapat melaksanakan pemantauan yang lebih baik ke atas transaksi perakaunan yang mempunyai implikasi kepada perundangan seperti penggabungan, perolehan dan jualan aset. Ini adalah kerana pengarah yang mempunyai latarbelakang perundangan berkongsi latarbelakang profesional yang sama dengan peguam. Mereka cenderung untuk berkomunikasi dan bekerjasama dengan peguam korporat dengan lebih baik dalam menyelesaikan sesuatu masalah (Krishnan et al. 2011). Krishnan et al., (2011) mendapati pakar perundangan dalam kalangan jawatankuasa audit berperanan sebagai pemantau dan bukan sekadar isyarat kepada kualiti pelaporan kewangan yang baik dalam sesebuah firma. Woidtke dan Yeh (2013) berpendapat, pelantikan pengarah bebas yang mempunyai kepakaran perakaunan atau perundangan merupakan kaedah yang baik untuk meningkatkan keyakinan pelabur ke atas maklumat perakaunan yang didedahkan oleh firma yang mempunyai milikan tertumpu. Justeru itu, adalah dicadangkan bahawa kepakaran perundangan jawatankuasa audit merupakan mekanisme yang berkesan untuk mengurangkan konflik agensi antara pemegang saham kawalan dengan pemegang saham

bukan kawalan dalam firma keluarga. Ini adalah kerana pelantikan ahli jawatankuasa audit yang pakar dalam bidang perundangan dapat mengurangkan kos pemantauan atas kepercayaan bahawa firma keluarga mengeluarkan pelaporan kewangan yang lebih berkualiti disebabkan fungsi pemantauan dapat dilaksanakan dengan lebih efektif yang berpunca daripada latar belakang profesional mereka. Justeru itu, pengkaji membina hipotesis berikut:

H3a - Kepakaran perundangan jawatankuasa audit menguatkan hubungan positif antara pemilikan ekuiti keluarga rendah dengan kualiti pelaporan kewangan

H3b - Kepakaran perundangan jawatankuasa audit melemahkan hubungan negatif antara pemilikan ekuiti keluarga tinggi dengan kualiti pelaporan kewangan

KAEDAH PENYELIDIKAN

Kajian ini dilakukan secara silang rentas industri. Data kajian diperolehi daripada laporan tahunan firma yang tersenarai di Pasaran Utama Bursa Malaysia daripada 6 industri iaitu Perdagangan dan Perkhidmatan, Pengguna, Industri-Produk, Pembinaan, Pertanian dan Teknologi bagi tahun berakhir 31 Disember 2013. Data untuk tahun 2013 dipilih sebagai tahun kajian kerana ia merupakan data terkini semasa proses pengumpulan data dilaksanakan. Sampel kajian dipilih berdasarkan kepada kaedah pensampelan rawak berstrata.

Dalam kajian ini, kualiti perolehan, sebagai pembolehubah bersandar, diukur berdasarkan kualiti akruan. Oleh kerana, kajian ini memfokuskan kepada pengurusan perolehan yang dilakukan dengan niat, maka pengukuran kualiti akruan dalam kajian ini adalah dengan menggunakan model Jones Diubahsuai. Kaedah pengukuran ini adalah selari dengan kajian lepas yang menganalisis akruan boleh pilih seperti Stockmans, Lybaert dan Voordeckers (2013); Waweru dan Riro (2013) dan Sherliza dan Susela Devi (2013). Nilai akruan boleh pilih adalah baki residu (ϵ) daripada model Jones Diubahsuai seperti berikut:

$$JA_{it}/A_{it-1} = \alpha_1[1/A_{it-1}] + \beta_1[\Delta HSL_{it}/A_{it-1} - \Delta ABT_{it}/A_{it-1}] + \beta_2[HPK_{it}/A_{it-1}] + \epsilon_{it}$$

Di mana,

JA_{it} Jumlah akruan yang dikira sebagai pendapatan bersih sebelum cukai firma i tolak aliran tunai operasi dalam tahun t

A_{it} Jumlah aset untuk firma i pada akhir tahun $t-1$

ΔHSL_{it} Perubahan dalam hasil bersih untuk firma i dari akhir tahun $t-1$ hingga akhir tahun t

ΔABT_{it} Perubahan dalam akaun belum terima untuk firma i dari akhir tahun $t-1$ hingga akhir tahun t

HPK_{it} Hartanah, peralatan dan kelengkapan untuk firma i pada akhir tahun t

$\alpha_1, \beta_1, \beta_2$ Nilai koefisien parameter

ϵ_{it} Baki residu untuk firma i dalam tahun t

Pembolehubah tidak bersandar dalam kajian ini adalah pemilikan saham dalam firma keluarga. Kajian ini mengenalpasti sesebuah firma sebagai pemilikan keluarga apabila pemegang saham terbesar dalam firma tersebut terdiri daripada keluarga, individu atau firma yang tidak tersenarai, yang mana pengukuran ini selari dengan yang digunakan dalam kajian Faccio dan Lang (2002), dan Sa'adiah et al. (2013).

Terdapat dua pemboleh pemoderat iaitu kepakaran kewangan dan kepakaran perundangan ahli jawatankuasa audit. Kepakaran kewangan ahli jawatankuasa audit diukur berdasarkan kombinasi skor komponen pengetahuan kewangan dan komponen pengalaman kerja ahli jawatankuasa audit. Pengukuran ini selari dengan pengukuran yang digunakan dalam kajian Takiah, Zulridah dan Noraini (2012). Kepakaran perundangan pula diukur berdasarkan kepada nisbah ahli jawatankuasa audit yang mempunyai kepakaran perundangan berbanding dengan jumlah ahli jawatankuasa audit. Pengukuran pembolehubah ini selari dengan pengukuran yang digunakan oleh kajian Krishnan et al. (2011).

Kajian ini juga memasukkan lapan (8) pembolehubah kawalan yang telah dibuktikan dalam kajian lepas boleh mempengaruhi kualiti perolehan. Senarai lapan (8) pembolehubah ini serta kaedah pengukurannya dinyatakan dalam Jadual 1.

Analisis regresi digunakan untuk menentukan sama ada wujud hubungan signifikan antara pembolehubah tidak bersandar dengan pembolehubah bersandar. Dalam kajian ini fungsi tidak linear iaitu PE² diwujudkan bagi mentransformasi model tidak linear kepada linear untuk analisis menggunakan kuadrat terkecil (Sa'adiah et al., 2013). Selain itu, nilai PE² digunakan sebagai pengukuran tahap pemilikan ekuiti keluarga tinggi, selari dengan kaedah yang digunakan dalam kajian Faccio dan Lang (2002), dan Sa'adiah et al. (2013). Berikut merupakan model yang digunakan untuk menguji hipotesis kajian ini:

$$\text{Model 1} \quad ABP = \alpha + \beta_1 PE_{it} + \beta_2 PE_{it}^2 + \beta_3 SLP_{it} + \beta_4 BLP_{it} + \beta_5 KJ_{it} + \beta_6 SF_{it} + \beta_7 KU_{it} + \beta_8 PA_{it} + \beta_9 BJA_{it} + \beta_{10} SJA_{it} + \varepsilon_{it}$$

Model 2

$$ABP = \alpha + \beta_1 PE_{it} + \beta_2 PE_{it}^2 + \beta_3 PE_{it} * PK_JA_{it} + \beta_4 PE_{it}^2 * PK_JA_{it} + \beta_5 SLP_{it} + \beta_6 BLP_{it} + \beta_7 KJ_{it} + \beta_8 SF_{it} + \beta_9 KU_{it} + \beta_{10} PA_{it} + \beta_{11} BJA_{it} + \beta_{12} SJA_{it} + \varepsilon_{it}$$

Model 3

$$ABP = \alpha + \beta_1 PE_{it} + \beta_2 PE_{it}^2 + \beta_3 PE_{it} * PU_JA_{it} + \beta_4 PE_{it}^2 * PU_JA_{it} + \beta_5 SLP_{it} + \beta_6 BLP_{it} + \beta_7 KJ_{it} + \beta_8 SF_{it} + \beta_9 KU_{it} + \beta_{10} PA_{it} + \beta_{11} BJA_{it} + \beta_{12} SJA_{it} + \varepsilon_{it}$$

Petunjuk bagi model regresi kajian adalah seperti berikut:

ABP	Akruan Boleh Pilih		
PE	Peratus pemilikan Ekuiti oleh Ahli Keluarga		
PE ²	Kuasa dua peratus pemilikan Ekuiti oleh Ahli Keluarga		
PK_JA	Kepakaran	Kewangan	Ahli Jawatankuasa Audit
PU_JA	Kepakaran	Perundangan	Ahli Jawatankuasa Audit
SLP	Saiz Lembaga Pengarah		
BLP	Kebebasan Lembaga Pengarah		
KJ	Kualiti Juruaudit		
SF	Saiz Firma		
KU	Keumpulan		
PA	Pulangan Atas Aset		
BJA	Kebebasan Jawatankuasa Audit		
SJA	Saiz Jawatankuasa Audit		
ε_i	terma ralat		
i	Firma		
t	Tahun Kajian		

HASIL ANALISIS

Jadual 2 menunjukkan taburan sampel kajian berdasarkan enam sektor perniagaan di Malaysia. Bilangan sampel tertinggi adalah daripada sektor Industri-Produk kerana sektor ini merupakan sektor yang memiliki jumlah firma terbanyak yang disenarai di Bursa Malaysia pada tahun 2013. Bilangan firma yang terendah adalah daripada sektor Pertanian dan Teknologi.

Jadual 3 pula memaparkan maklumat deskriptif data kajian: secara keseluruhan, data firma keluarga; dan bukan firma keluarga. Nilai kepencongan dan kurtosis semua pembolehubah selepas transformasi data memenuhi syarat kenormalan data iaitu berada dalam julat antara 0 hingga 3.29 (Tabachnick & Fidell 2013). Dalam kajian ini, transformasi data dilaksanakan berdasarkan kepada dua kaedah iaitu julat antara kuartil dan dua langkah kenormalan.

Jadual 4 pula menunjukkan secara amnya, firma keluarga lebih cenderung melantik firma audit bukan *Big 4* (61%) untuk mengaudit akaun mereka. Manakala firma bukan keluarga cenderung melantik firma *Big 4* (65.4%).

Sebelum data kajian dianalisis bagi menguji hipotesis kajian, analisis multikolinearan dilakukan bagi memastikan setiap pembolehubah tidak bersandar tidak mempunyai masalah multikolinearan yang serius. Sesuatu pembolehubah dianggap mempunyai masalah multikolinearan jika nilai kolerasi mereka melebihi 0.80 (Cooper & Schindler 2001) atau 0.9 (Tabachnick & Fidell 2013).

JADUAL 1. Pengukuran Pembolehubah kajian

Nama Pembolehubah	Pengukuran	Rujukan Kajian Lepas
Akruan Boleh Pilih (ABP)	Berdasarkan model Jones Diubahsuai	Jiraporn & DaDalt (2009); Roodposhti & Chashmi (2010); Waweru & Riro (2013); Sherliza & Susela Devi (2013)
Pemilikan Keluarga (PE)	Peratus saham biasa yang dimiliki oleh ahli keluarga (pemilikan langsung dan pemilikan tidak langsung)	Faccio & Lang (2002); Sa'adiah et al. (2013)
Kepakaran Kewangan (PK_JA)	<p>Komponen pengetahuan perakaunan dan kewangan:</p> <p>1 = pengarah yang mempunyai pengalaman dalam lain-lain bidang atau fungsi, atau pengalaman perniagaan secara umum</p> <p>2 = pengarah yang mempunyai latar belakang pendidikan dalam bidang perakaunan atau kewangan tetapi bukan ahli kepada MIA</p> <p>3 = pengarah yang mempunyai pengalaman dalam sektor kewangan</p> <p>4 = Pengarah yang terdiri daripada ahli Institut Akauntan Malaysia (MIA) atau mana-mana badan profesional yang diiktiraf oleh MIA.</p> <p>Komponen pengalaman kerja:</p> <p>1 = Pengarah dengan kurang 10 tahun pengalaman</p> <p>2 = Pengarah dengan 11- 20 tahun pengalaman</p> <p>3 = Pengarah dengan 21 -30 tahun pengalaman</p> <p>4 = Pengarah yang melebihi 30 tahun pengalaman</p> <p>Pengiraan skor kepakaran kewangan ahli pengarah¹ = (Skor pengetahuan perakaunan + Skor pengalaman kerja)/Total skor maksimum</p>	Takiah et al. (2012)
Kepakaran Undang-undang (PU_JA)	Nisbah ahli jawatankuasa audit yang mempunyai kepakaran perundangan berbanding dengan keseluruhan ahli jawatankuasa audit	Sherliza & Susela Devi (2013).
Kebebasan Jawatankuasa Audit (BJA)	Nisbah pengarah bebas berbanding dengan jumlah keseluruhan ahli jawatankuasa audit	Adiguzel (2013); Sa'adiah et al. (2013)
Kebebasan Lembaga Pengarah (BLP)	Nisbah pengarah bebas dalam lembaga pengarah berbanding dengan jumlah keseluruhan lembaga pengarah	Adiguzel (2013); Gonzales & Garcia-Meca (2014)
Saiz Lembaga Pengarah (SLP)	Bilangan ahli dalam lembaga pengarah	Mohamed Moustafa dan Aiman (2013); Gonzales dan Garcia-Meca (2014).
Saiz Jawatankuasa Audit (SJA)	Bilangan ahli dalam jawatankuasa audit	Baxter dan Cotter (2009); Garcia, Barbadillo & Perez (2012); Hussain Khalifa dan Mustafa (2012)
Saiz Firma (SF)	Log jumlah aset firma	Takiah et al. (2012); Sherliza dan Susela Devi (2013); Woidtke dan Yeh (2013); Takiah et al. (2012); Gonzales dan Garcia-Meca (2014).
Kualiti Juruaudit (KJ)	0 = Firma bukan Big 4 1 = Firma Big 4	Iszmi et al.(2011); Hafiza Aishah (2012); Adiguzel (2013); Takiah et al. (2012); Almeida - Santos, Dani, Machado & Krespi (2013); Gonzales dan Garcia-Meca (2014)
Keumpilan (KU)	Jumlah Liabiliti/ Jumlah Aset	Wang (2006); Ali et al. (2007); Iszmi et al. (2011); Hafiza Aishah (2012); Adiguzel (2013); Gonzales dan Garcia-Meca (2014)
Pulangan atas Aset (PA)	Pendapatan bersih sebelum faedah dan cukai atas jumlah aset	Wang (2006); Almeida- Santos et al. (2013); Gonzales dan Garcia-Meca (2014).

Jadual 5 menunjukkan nilai korelasi Pearson antara semua pembolehubah tidak bersandar adalah dalam julat 0.001 hingga 0.364. Justeru itu, dapat disimpulkan bahawa tidak wujud masalah multikolinearan yang serius antara pembolehubah dalam kajian ini.

Hasil analisis regresi bagi menguji peranan kepakaran kewangan dan perundangan ahli jawatan kuasa audit keatas kualiti pelaporan dipaparkan dalam Jadual 6. Analisis awalan dilakukan untuk melihat hubungan antara tahap pemilikan keluarga dengan kualiti pelaporan kewangan (Model 1). Hasil kajian mendapati tidak terdapat hubungan yang signifikan antara PE (nilai koefisien = -0.180) dan PE² (nilai koefisien = 0.264) dengan ABP. Ini bermakna pemilikan ekuiti ahli keluarga tidak mempengaruhi kualiti pelaporan kewangan. Dapatan ini selari dengan dapatan dalam kajian A'ieshah (2012) dan Sa'adiyah et al. (2013) yang mendapati tidak wujud hubungan yang signifikan antara tahap pemilikan keluarga dan kualiti pelaporan kewangan firma sampel. Oleh itu Hipotesis 1, yang menjangkakan hubungan yang tidak linear antara

pemilikan ekuiti keluarga dengan kualiti pelaporan kewangan, tidak dapat disokong.

Analisis seterusnya adalah untuk menguji kesan pembolehubah pemoderat, iaitu kepakaran kewangan ahli jawatankuasa audit (JA), ke atas hubungan antara tahap pemilikan ekuiti keluarga dengan kualiti pelaporan (PEPK_JA dan PE²PK_JA) (Model 2). Hasil kajian mendapati, kewujudan pakar kewangan ahli jawatan kuasa audit pada tahap pemilikan keluarga rendah (PEPK_JA), berhubung secara negatif dengan akruan boleh pilih (nilai koefisien = - 3.002). Ini bermakna keahlian JA yang pakar dalam bidang kewangan telah dapat meningkatkan kualiti pelaporan kewangan jika tahap pemilikan keluarga adalah rendah. Tanpa kepakaran kewangan JA ini, hubungan antara tahap pemilikan ekuiti keluarga dengan kualiti pelaporan adalah tidak signifikan (nilai koefisien = -0.180, Model 1). Oleh itu, hasil analisis ini menyokong Hipotesis 2a iaitu kepakaran kewangan ahli jawatankuasa audit menguatkan hubungan positif antara pemilikan ekuiti keluarga yang rendah dengan kualiti pelaporan kewangan.

JADUAL 2. Sampel Kajian Berdasarkan Industri

Sektor	Jumlah Firma Tersenarai		Firma Keluarga	Firma Bukan Keluarga	Sampel Firma
	Bil	%	Bil	Bil	Jumlah firma (%)
Perdagangan dan Perkhidmatan	192	28.5	44	25	69 (28.5)
Industri Produk	240	35.6	47	39	86 (35.6)
Pembinaan	45	6.7	10	6	16 (6.7)
Pengguna	117	17.3	23	19	42 (17.3)
Pertanian	42	6.2	9	6	15 (6.2)
Teknologi	39	5.7	8	6	14 (5.7)
Jumlah	676	100	141	101	242

JADUAL 3. Maklumat Deskriptif Untuk Pembolehubah Selanjar

Panel A: Data Keseluruhan (n = 242)							
	Purata	Median	Sisihan Piawai	Minimum	Maksimum	Kepencongan	Kurtosis
PE	0.230	0.208	0.234	0.000	0.840	0.486	-1.058
SJA	3.242	3.096	0.404	2.030	4.370	0.690	2.258
PK_JA	0.772	0.780	0.088	0.500	0.960	-0.292	0.185
PU_JA	0.124	0.00	0.188	0.000	0.670	1.226	0.444
SLP	7.340	7.201	1.766	3.190	12.150	0.144	-0.143
BLP	0.459	0.444	0.145	0.000	0.860	-0.494	1.190
ABP	0.413	0.364	0.275	0.000	1.250	0.926	0.774
SF	8.665	8.623	0.652	7.230	10.640	0.528	0.321
KU	0.385	0.386	0.213	0.000	0.950	0.395	-0.284
PA	0.051	0.048	0.080	-0.160	0.220	-0.183	0.733
BJA	0.875	0.961	0.122	0.480	0.960	-1.020	-0.125
Panel B: Data Firma Keluarga (n = 141)							
PE	0.394	0.389	0.170	0.049	0.838	0.134	-0.440
SJA	3.187	3.096	0.355	2.030	4.370	0.453	3.931
PK_JA	0.761	0.750	0.086	0.560	0.960	-0.129	-0.066
PU_JA	0.115	0.000	0.174	0.000	0.670	1.141	0.122
SLP	7.220	7.201	1.583	3.190	10.910	0.082	-0.350
BLP	0.459	0.430	0.133	0.000	0.800	-0.471	1.567
ABP	0.412	0.373	0.276	0.000	1.250	0.953	0.988
SF	8.509	8.495	0.546	7.280	10.230	0.434	0.074
KU	0.398	0.389	0.211	0.000	0.950	0.571	0.147
PA	0.051	0.046	0.075	-0.160	0.220	-0.117	0.800
BJA	0.885	0.961	0.118	0.540	0.960	-1.062	-0.426
Panel C: Data Firma Bukan Keluarga (n = 101)							
PE	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
SJA	3.322	3.096	0.455	2.030	4.370	0.671	0.864
PK_JA	0.787	0.790	0.088	0.500	0.960	-0.560	0.890
PU_JA	0.137	0.000	0.207	0.000	0.670	1.241	0.411
SLP	7.507	7.201	1.991	3.190	12.150	0.093	-0.242
BLP	0.460	0.500	0.160	0.000	0.860	-0.513	0.797
ABP	0.414	0.356	0.274	0.000	1.250	0.902	0.562
SF	8.882	8.848	0.724	7.230	10.64	0.267	0.042
KU	0.367	0.335	0.215	0.010	0.840	0.184	-0.942
PA	0.050	0.052	0.087	-0.160	0.220	-0.237	0.612
BJA	0.861	0.961	0.127	0.480	0.960	-0.968	0.148

*Nota: PE = Pemilikan Ekuiti, SJA = Saiz Jawatankuasa Audit, PK_JA = Kepakaran kewangan Jawatankuasa Audit, PU_JA = Kepakaran Perundangan Jawatankuasa Audit, SLP = Saiz Lembaga Pengarah, BLP = Kebebasan Lembaga Pengarah, ABP = Akruan Boleh Pilih, SF = Saiz Firma, KU = Keumpulan, PA = Pulangan atas Aset, BJA = Kebebasan Jawatankuasa Audit.

JADUAL 4. Kualiti Audit

Kualiti Audit	Keseluruhan (%)	Firma Keluarga (%)	Firma Bukan Keluarga (%)
<i>Big 4</i>	120 (49.59)	55 (39.00)	66 (65.35)
Bukan <i>Big 4</i>	122 (50.41)	86 (61.00)	35 (34.65)
Jumlah	242 (100)	141 (100)	101 (100)

JADUAL 5. Keputusan Analisis Korelasi Pearson

	PE	PK_JA	PU_JA	BLP	KJ	ABP	SF	KU	PA	SJA	SLP	BJA
PE	1											
PK_JA	-0.073	1										
PU_JA	-0.043	0.294**	1									
BLP	-0.068	0.001	0.114	1								
KJ	-0.149*	0.048	0.031	-0.100	1							
ABP	0.011	0.01	-0.005	0.135	-0.002	1						
SF	-0.172**	0.103	0.027	-0.098	0.364**	-0.008	1					
KU	0.041	-0.014	0.002	0.021	0.077	0.258**	0.125	1				
PA	0.096	0.119	0.027	-0.028	0.144	0.065	0.177**	-0.198**	1			
SJA	-0.145*	0.038	0.014	0.01	0.173**	-0.055	0.268**	0.034	0.087	1		
SLP	-0.056	0.071	-0.088	-0.298**	0.214**	0.114	0.339**	0.104	0.149*	0.327**	1	
BJA	0.048	-0.067	0.083	0.235**	-0.133**	-0.049	-0.030	-0.027	-0.018	-0.195**	0.07	1

Nota: * Signifikan pada 0.05, **Signifikan pada 0.01.

JADUAL 6. Hasil Analisis Regresi

	Hubungan yang Dijangka	Model 1	Model 2	Model 3
		koefisien (nilai t)	koefisien (nilai t)	koefisien (nilai t)
PE	-	-0.180 (-0.731)	2.019 (2.114)**	-0.066 (-0.227)
PE ²	+	0.264 (0.647)	-4.083 (-2.035)**	0.139 (0.288)
SJA	+	-0.063 (-1.309)	-0.080 (-1.668)*	-0.063 (-1.311)
SLP	+	0.018 (1.575)	0.021 (1.764)*	0.019 (1.580)
SF	-	-0.028 (-0.917)	-0.018 (-0.593)	-0.029 (-0.937)
KJ	-	-0.019 (-0.504)	-0.019 (-0.497)	-0.019 (-0.502)
KU	+	0.038 (3.986)***	0.308 (3.618)***	0.339 (3.972)***
PA	+	-0.04 (-0.174)	-0.038 (-0.169)	-0.032 (-0.141)
BJA	-	-0.108 (-0.704)	-0.083 (-0.542)	-0.103 (-0.668)
BLP	-	-0.199 (-1.505)	-0.202 (-1.536)	-0.199 (-1.502)
PEPK_JA	-		-3.002 (-2.385)**	
PE ² PK_JA	+		5.929 (2.223)**	
PEPU_JA	-			-0.520 (-0.499)
PE ² PU_JA	+			0.935 (0.516)
R ²		0.104	0.126	0.105
R ² Terselaras		0.065	0.080	0.058
Perubahan R ²		0.104	0.022	0.001
Nilai F		2.680	2.749	2.239
Sig F		0.004	0.002	0.011

Nota: ***signifikan pada 0.01, **signifikan pada 0.05, *signifikan pada 0.10. PE = Pemilikan Ekuiti, SJA = Saiz Jawatankuasa Audit, PK_JA = Kepakaran Kewangan Jawatankuasa Audit, PU_JA = Kepakaran Perundangan Jawatankuasa Audit, SLP = Saiz Lembaga Pengarah, BLP = Kebebasan Lembaga Pengarah, SF = Saiz Firma, KU = Keumpulan, PA = Pulangan atas Aset, BJA = Kebebasan Jawatankuasa Audit, KJ = Kualiti Juruaudit.

Namun, hasil kajian juga mendapati kepakaran JA tidak berkesan dalam meningkatkan kualiti pelaporan kewangan apabila tahap pemilikan ekuiti keluarga adalah tinggi (PE²). Ini dapat dibuktikan apabila nilai koefisien PE²PK_JA adalah 5.929 dan signifikan pada $p < 0.05$. Ini bermaksud, pada tahap pemilikan ekuiti keluarga yang tinggi, kepakaran JA audit tidak dapat membendung amalan pengurusan perolehan (diukur menggunakan akruan boleh pilih) seterusnya menyebabkan kualiti pelaporan kewangan menurun. Analisis sebelumnya (Model 1) menunjukkan, tanpa kewujudan kepakaran kewangan JA, pemilikan ekuiti keluarga (pada tahap pemilikan tinggi) tidak dapat mempengaruhi kualiti pelaporan (nilai koefisien = 0.264). Kewujudan JA yang pakar dalam bidang kewangan menyebabkan kualiti pelaporan menurun. Oleh itu, hasil analisis ini menyokong Hipotesis 2b iaitu kepakaran kewangan ahli jawatankuasa audit melemahkan hubungan antara pemilikan ekuiti keluarga tinggi dengan kualiti pelaporan kewangan.

Dapatan kajian ini selari dengan kajian Mohd Mohid, Takhiah dan Norman (2009) yang mendapati ahli jawatankuasa audit yang mempunyai kepakaran kewangan dapat melaksanakan peranan mereka dengan lebih berkesan untuk mengelak firma terjebak dalam masalah kewangan. Namun, pada tahap pemilikan keluarga tinggi, wujud kesan pengukuhan akibat daripada dominasi pemegang saham keluarga. Keadaan ini menyebabkan kepakaran jawatankuasa audit tidak lagi menjadi faktor yang berkesan untuk menghalang aktiviti pengurusan perolehan. Malahan kepakaran kewangan ahli jawatankuasa audit dilihat menggalakkan lagi aktiviti pengurusan perolehan. Keadaan ini berkemungkinan disebabkan firma yang mempunyai tahap pemilikan keluarga yang tinggi mempunyai kuasa untuk melantik mana-mana ahli jawatankuasa audit yang akan bertindak sejajar dengan kepentingan mereka selaku pemegang saham dominan.

Dapatan kajian juga menunjukkan interaksi kepakaran perundangan ahli JA dengan pemilikan ekuiti keluarga, (PEPU_JA dan PE²PU_JA), tidak mencatatkan sebarang hubungan yang signifikan. Hasil analisis regresi menunjukkan kepakaran perundangan jawatankuasa audit tidak berkesan dalam mempengaruhi hubungan antara pemilikan keluarga dan kualiti pelaporan kewangan. Model 3, Jadual 6 menunjukkan nilai koefisien interaksi PEPU_JA ialah -0.520, manakala nilai koefisien interaksi PE²PU_JA ialah 0.935. Justeru itu, dapatan kajian ini tidak menyokong **Hipotesis 3a dan 3b** yang menjangkakan kepakaran perundangan ahli jawatankuasa audit meningkatkan lagi kualiti pelaporan kewangan apabila pemilikan keluarga rendah, manakala pada tahap pemilikan keluarga tinggi, kepakaran perundangan ahli jawatankuasa audit mendorong kepada kualiti pelaporan kewangan yang semakin rendah. Keadaan ini berkemungkinan disebabkan bilangan pengarah yang memiliki kepakaran perundangan yang dilantik sebagai ahli jawatankuasa audit di firma sampel pada tahun 2013 masih pada tahap

yang rendah. Keadaan ini mungkin disebabkan kepakaran perundangan dalam jawatankuasa audit adalah pematuhan sukarela dan bukanlah keperluan yang dimandatkan oleh Kod Tadbir Urus Korporat 2012.

Jadual 6 juga menunjukkan kebebasan ahli lembaga pengarah ((BLP), kebebasan jawatankuasa audit BJA), kualiti juruaudit (KJ), saiz firma (SF) dan pulangan atas aset (PA) tidak mempengaruhi kualiti pelaporan kewangan firma. Keadaan ini menunjukkan perlantikan ahli bebas sebagai lembaga pengarah atau ahli jawatankuasa tidak dapat menyediakan pemantauan yang berkesan terhadap aktiviti firma. Keadaan ini berkemungkinan disebabkan pertama; campurtangan ahli keluarga (Mansor, Che-Ahmad, Ahmad Zaluki & Osman 2013), kedua; lembaga pengarah bebas secara relatifnya kurang mahir dalam hal ehwal firma (Rashidah & Fairuzana Haneem 2006). Juruaudit yang dilantik juga dilihat berkemungkinan lebih cenderung memilih untuk melindungi prestasi firma yang diaudit dan memenuhi kepuasan pihak lain berbanding dengan praktis yang beretika (Farisha, Hafiza Aishah & Zalailah 2012). Saiz firma didapati tidak mempengaruhi kualiti pelaporan kewangan berkemungkinan kerana, saiz firma antara sampel kajian tidak menunjukkan perbezaan yang besar. Dominasi keluarga dalam firma sampel berkemungkinan menyebabkan prestasi firma bukan lagi faktor yang mempengaruhi aktiviti pengurusan perolehan. Tindakan dalam melaksanakan aktiviti pengurusan perolehan berkemungkinan lebih berorientasikan kelangsungan perniagaan keluarga dalam jangka panjang dan bukan semata-mata berdasarkan prestasi semasa firma. Menurut Chen dan Nowland (2010), penglibatan ahli keluarga dalam pemilihan dan pelantikan pengarah luar merupakan antara faktor yang menyebabkan pengarah luar dalam firma keluarga kurang cenderung menjadi pemantau yang benar-benar bebas. Saiz lembaga pengarah (SLP) dan saiz jawatankuasa audit hanya signifikan apabila firma mempunyai jawatankuasa audit yang terdiri daripada pakar kewangan.

KESIMPULAN

Kualiti pelaporan kewangan adalah penting kerana laporan kewangan merupakan sumber rujukan utama pelabur untuk menilai prestasi kewangan dan tadbir urus sesebuah firma. Kajian lepas mendapati kualiti pelaporan kewangan syarikat di Malaysia masih lagi pada tahap yang rendah dan pendedahan mandatori dalam kalangan firma tersenarai di Malaysia masih tidak mencapai tahap pematuhan sepenuhnya. Kajian lepas di negara Barat, khususnya Amerika Syarikat menunjukkan firma milik keluarga mempunyai kualiti pelaporan kewangan yang baik, namun dapatan kajian di Malaysia, menunjukkan hasil kajian yang tidak konsisten. Dapatan kajian lepas yang tidak konsisten membuka ruang untuk melanjutkan kajian dalam bidang ini. Kajian ini meneliti dengan lebih lanjut perhubungan antara tahap pemilikan ekuiti keluarga dengan kualiti pelaporan kewangan firma di

Malaysia dengan melihat samada kepakaran kewangan dan perundangan ahli jawatankuasa audit dapat menjelaskan hubungan antara tahap pemilikan ekuiti keluarga dengan kualiti pelaporan maklumat kewangan.

Hasil kajian mendapati kepakaran kewangan ahli jawatankuasa audit meningkatkan kualiti pelaporan kewangan firma apabila pemilikan ekuiti keluarga rendah. Namun pada tahap pemilikan ekuiti keluarga tinggi, kepakaran kewangan ahli dalam jawatankuasa audit menyebabkan kualiti pelaporan kewangan semakin menurun. Keadaan ini menunjukkan fungsi pemantauan jawatankuasa audit hanya berkesan apabila pemilikan saham keluarga adalah rendah. Dalam keadaan pemilikan keluarga tinggi, kepakaran kewangan jawatankuasa audit didapati tidak dapat membendung aktiviti pengurusan perolehan. Saiz jawatankuasa audit, saiz lembaga pengarah dan keumpulan didapati turut mencatatkan hubungan yang signifikan dengan kualiti pelaporan kewangan apabila wujudnya kepakaran kewangan dalam jawatankuasa audit dalam firma sampel. Dapatan kajian ini memberi implikasi keberkesanan ahli jawatan kuasa audit terutama dalam persekitaran pemilikan keluarga yang dominan bagi mengurangkan konflik agensi antara pemegang saham kawalan dengan pemegang saham bukan kawalan.

Oleh itu, untuk meningkatkan kualiti pelaporan kewangan di firma Malaysia, kepakaran ahli jawatankuasa audit merupakan antara ciri tadbir urus yang perlu diambil perhatian. Ketetapan dalam MCCG 2017, yang mensyaratkan sekurang-kurangnya 50 peratus ahli jawatankuasa audit mesti mempunyai kepakaran kewangan, perlu dikekalkan. Selain itu, pihak pengubal dasar dan polisi di negara ini, seperti Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (SSM) perlu menilai semula dasar mengenai penglibatan ahli keluarga dalam perniagaan kerana penglibatan yang terlalu dominan (melalui pemilikan ekuiti yang tinggi) akan menjejaskan kualiti pelaporan kewangan, walaupun syarikat mempunyai ahli jawatankuasa audit yang pakar kewangan.

Kajian ini menggunakan data kewangan firma untuk tahun 2013 sahaja. Kajian yang meneliti isu yang sama boleh dilakukan di masa hadapan dengan menggunakan data kewangan untuk beberapa tempoh tahun bagi memantapkan temuan kajian. Selain itu, kajian yang menggunakan kaedah temubual boleh dilakukan dengan menemubual ahli jawatan kuasa audit untuk mendapatkan penerangan lanjut tentang tugas mereka terutama dalam firma keluarga yang mana pemilikan ekuiti keluarga yang tinggi.

NOTA

¹ Contoh Pengiraan: Ali dan Ahmad merupakan ahli jawatankuasa audit firma ABC. En Ali merupakan ahli MIA dan mempunyai pengalaman kerja selama 12 tahun. Ahmad merupakan lulusan Ijazah Sarjana Muda Perakaunan dan mempunyai pengalaman kerja selama 8 tahun. Maka pengiraan adalah seperti

berikut: Skor kepakaran kewangan = $\frac{(4 + 2)}{8} + \frac{(2 + 1)}{8} / 2 = \frac{0.75 + 0.38}{2} = 0.57$

RUJUKAN

- Adiguzel, H. 2013. Corporate governance, family ownership and earnings management: Emerging market evidence. *Accounting and Finance Research* 2(4):17-33.
- Ali, A. Chen, T.Y. & Radhakrishnan, S. 2007. Corporate disclosures by family firms. *Journal of Accounting & Economics* 44:238-286.
- Ahmed Hussein Al-Rassas & Hasnah Kamardin. 2016. Earnings quality and audit attributes in high concentrated ownership market. *The International Journal of Business in Society* 16(2). <http://dx.doi.org/10.1108/CG-08-2015-0110>.
- A'Teshah Abdullah Sani. 2012. Family control, board independence and earnings management of Malaysian listed family firms. Dissertation of Master of Accountancy, Universiti Teknologi Mara.
- Almeida - Santos, P.S., Dani, A.C., Machado, D.G. & Krespi, N.T. 2013. Influence of family control in the practice of earning management. *Management Research: Journal of The Iberoamerican Academy of Management* 11(1): 77-99.
- An, Y.H. & Naughton, T. 2009. The Impact of family ownership on firm value and earnings quality: Evidence from Korea. *European Financial Management Association Conference. United States*. www.efmaefm.org/.../2009-milan/EFMA_2009_0384_fullpaper.pdf.
- Baxter, P., & Cotter, J. 2009. Audit committees and earning quality. *Accounting and Finance* 49: 267-290.
- Chau, G. & Leung, P. 2006. the impact of board composition and family ownership on audit committee formation: Evidence from Hong Kong. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation* 15: 1-15.
- Chen, E.T. & Nowland, J. 2010. Optimal board monitoring in family-owned companies: Evidence from Asia. *Corporate Governance: An International Review* 18(1): 3-17.
- Cooper, D.R. & Schindler, P.S. 2001. *Business Research Methods*. 7th Edition. McGraw Hill International Editions: Singapore.
- Dalilawati Zainal, Norhayah Zulkifli, & Zakiah Salleh. 2013. Corporate board diversity in Malaysia: A longitudinal analysis of gender and nationality diversity. *International Journal of Academic Research in Accounting, Finance and Management Sciences* 1(3): 136-148.
- Faccio, M. & Lang, L.H.P. 2002. The ultimate ownership of Western European corporations. *Journal of Financial Economics* 65: 365-395.
- Farisha, H., Hafiza Aishah, H. & Zalailah, S. 2012. Motivation for earnings management among

- auditors in Malaysia. *Procedia-Social and Behavioral Sciences* 65: 239 – 246.
- Felo, A.J., Krishnamurthy, S. & Solieri, S.A. 2003. Audit committee characteristics and the perceived quality of financial reporting: an empirical analysis. Social Science Research network. <http://ssrn.com/abstract=401240> [15 Julai 2013].
- Felo, A.J. & Solieri, S.A. 2009. Are all audit committee financial experts created equally? *International Journal of Disclosure and Governance* 6(2): 150-166.
- Flanagan, M.J. 2008. An overview of accounting restatement activity in The United States. *International Journal of Commerce and Management* 18 (4): 363-381.
- Garcia, L.S., Barbadillo, E.R. & Perez, M.O. 2012. Audit committee and internal audit and the quality of earnings: Empirical evidence from Spanish. *Journal of Management Governance* 16: 305-331. doi: 10.1007/s10997-010-9152-3.
- Gonzales, J.S. & Garcia-Meca, E. 2014. Does corporate governance influence earning management in Latin American markets ? *Journal of Business Ethics* 121: 419- 440.
- Hafiza Aishah Hashim. 2012. The influence of culture on financial reporting quality in Malaysia. *Journal of Asian Social Science* 8(13): 192-200.
- Hussain Khalifa Hussain Alkadai, & Mustafa Mohd Hanefah. 2012. audit committee characteristics and earnings management in Malaysian shariah-compliant companies. *Business and Management Review* 2(2): 52– 61.
- Izmi Ishak., Mohamad Nor Haron., Nik Mohamad Zaki Nik Salleh. & Azwan Abdul Rashid. 2011. Family Control and Earning Management: Malaysia Evidence. *Paper work in 2nd International Conference on Economics, Business and Management (ICEBM 2011)*. Organised by IEDRC, Dubai 25-27 November.
- Jaggi, B., Leung,S. & Gul, F. 2009. Family control, board independence and earnings management: Evidence based on Hong Kong Firms. *Journal of Public Policy* 28: 281-300.
- Jensen, M.C. & Meckling, W.H.1976. Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs & ownership structure. *Journal of Financial Economics* 3(4): 305-360.
- Jiraporn, P. & DaDalt, P.J. 2009. Does founding family control affect earning management? *Applied Economics Letters* 16: 113-119.
- Krishnan, G.V. & Parsons, L.M. 2008. Getting to the bottom line: An exploration of gender and earning quality. *Journal of Business Ethics* 78: 65-76.
- Krishnan, J., Wen, Y. & Zhao, W. 2011. Legal expertise on corporate audit committees and financial reporting quality. *The Accounting Review* 86(6): 2099-2130.
- Lo, K. 2008. Earnings management and earnings quality. *Journal of Accounting and Economics* 45: 350– 357.
- Malaysian Code on Corporate Governance 2017. *Suruhanjaya Sekuriti Malaysia*.
- Mansor, A., Che-Ahmad, A., Ahmad Zaluki, N.A. & Osman, A.H. 2013. Corporate governance and earning management: A study on the Malaysian family and non-family owned PLCs. *Procedia Economics and Finance* 7: 221-229.
- Mazlina Mustapha & Ayoib Che Ahmad. 2011. Agency theory and managerial ownership: evidence from Malaysia. *Managerial Auditing Journal* 26(5): 419-436.
- Mazni Abdullah & Marizah Minhat. 2013. Corporate disclosure quality in Malaysia. *International Journal of Education & Research* 1 (7): 1-14.
- McDaniel, L., Martin, R., & Maines, L. 2002. Evaluating Financial Reporting Quality: The effects of financial expertise versus financial literacy. *The Accounting Review* 77:139-167.
- Mohamed Moustafa Soliman & Aiman Ahmed Ragab. 2013. Board of director's attributes and earning management: Evidence from Egypt. *Proceedings of 6th International Business and Social Sciences Research Conference*, hlm. 3-4 Jun 2013.
- Mohd Mohid Rahmat., Takiah Mohd Iskandar. & Norman Mohd Saleh. 2009. Audit committee characteristics in financially distressed and non-distressed companies. *Managerial Auditing Journal* 24(7): 624-638.
- Nor Haiza Abd Aziz., Takiah Mohd Iskandar. & Norman Mohd Salleh. 2006. Pengurusan perolehan: Peranan kualiti audit dan urus tadbir korporat. *International Journal of Management Studies* 13: 163-188.
- Nurul Nazlia Jamil & Sherliza Puat Nelson. 2011. An investigation on the audit committees effectiveness: The case for GLCs in Malaysia. *Gadjah Mada International Journal of Business* 13(3) : 287 – 305.
- Paiva, I.S., Lourenco, I.C. & Branco, M.C. 2016. Earning management in family firms: Current state of knowledge and opportunities for future research. *Review of Accounting and Finance* 15(1): 85-100.
- Pararit, T. & Ussahawanitchakit, P. 2012. Roles of audit committee effectiveness in financial information usefulness of thai- listed firms. *Journal of International Finance & Economics* 12(4): 85-102.
- Piot, C. & Janin, R. 2007. External auditors, audit committees and earnings management in France. *European Accounting Review* 16(2): 429-454.
- Prencipe, A. & Yosef, S.B. 2011. Corporate governance and earnings management in family- controlled companies. *Journal of Accounting, Auditing & Finance* 26(2): 199-227.
- Rashidah Abdul Rahman, & Fairuzana Haneem Mohamad Ali. 2006. Board, audit committee, culture and earnings management: Malaysia Evidence. *Managerial Auditing Journal* 21(7): 783-804.

- Rezaee, Z. 2004. Corporate governance role in financial reporting. *Research in Accounting Regulation* 17:107-149
- Rezaee, Z. 2005. Causes, consequences and deterrence of financial statement fraud. *Critical Perspectives on Accounting* 16: 277-298.
- Roodposhti, F.R. & Chashmi, S.A.N. 2010. The effect of board composition and ownership concentration on earnings management: Evidence from Iran. *World Academy of Science, Engineering and Technology* 4: 137-143.
- Sa'adiah Munir, Norman Mohd Saleh, Romlah Jaffar & Puan Yatim. 2013. Family ownership, related-party transactions and earnings quality. *Asian Academy of Management Journal of Accounting and Finance* 9(1):129-153.
- Shamsul Nahar Abdullah, Nor Zalina Mohamad Yusof & Mohamad Naimi Mohamad. 2010. Financial restatement and corporate governance among Malaysian listed companies. *Managerial Auditing Journal* 25(6): 526-552.
- Sherliza Puat Nelson, & Nurul Nazlia Jamil. 2011. Audit committees and financial reporting quality following the government transformation program : Evidence from Malaysia. <http://ssrn.com/abstract=1973670>. [15 Mac 2014]
- Sherliza Puat Nelson & Susela Devi. 2013. Audit committee experts and earning quality. *Corporate Governance* 3(4): 335-351.
- Stockmans, A., Lybaert, N. & Voordeckers, W. 2013. The conditional nature of board characteristics in constraining earnings management in private family firms. *Journal of Family Business Strategy* 4: 84-92.
- Tabachnick, B.G. & Fidell, L.S. 2013. *Using Multivariate Statistics*. 6th Edition. USA: Pearson Education.
- Takiah Mohd Iskandar, Zulridah Mohd Noor, & Noraini Omar. 2012. Characteristics of board directors and financial distress: A Malaysian case. *Jurnal Pengurusan* 36: 77-88.
- Verbeke, A. & Kano, L. 2012. The transaction cost economics theory of the family firm: Family-based human asset specificity and the bifurcation bias. *Entrepreneurship: Theory & Practice* 36: 1183-1205.
- Wan Adibah Wan Ismail & Khairul Anuar Kamaruddin. 2012. Family firms and audit risks: The role of audit committee financial expertise. *Business, Engineering & Industrial Application (ISBEIA)*. doi: 10.1109/ISBEIA.2012.6422883.
- Wang, D. 2006. Founding Family Ownership and Earning Quality. *Journal of Accounting Research* 44:619-656.
- Waweru, N.M. & Riro, G.K. 2013. Corporate governance, firm characteristics and earning management in an emerging economy. *Journal of Applied Management Accounting Research* 11(1): 43-64.
- Woidtke, T. & Yeh, Y.H. 2013. The role of audit committee and the informativeness of accounting earnings in East Asia. *Pacific-Basin Finance Journal* 23: 1-24.

Wan Norazah Binti Mamat @ Wan Mahmud
 Politeknik Kota Kinabalu
 88450 Kota Kinabalu
 Sabah
 MALAYSIA
 E-mail: norazah@polikk.edu.my

Romlah Jaffar*
 Fakulti Ekonomi dan Pengurusan
 Universiti Kebangsaan Malaysia
 43600 UKM Bangi Selangor
 MALAYSIA
 E-mail: romlah@ukm.edu.my

*Corresponding author